

PRVO SAVETOVANJE O PROBLEMIMA RIBARSTVA NR SRBIJE

U toku poslednjih godina problematika čitavog ribarstva NR Srbije je postala tako akutna u čitavom svom kompleksu, da je nastupilo krajnje vreme da se problemi ribarstva pretresu na jednom savetovanju svih zainteresovanih ribarskih privrednih organizacija, državne uprave, naučne službe ribarstva, drugih ribarskih ustanova i predstavnika sportskog ribolova u NR Srbiji.

Uviđajući svu težinu problematike i ozbiljnost položaja u kome se nalazi ribarstvo NR Srbije, Zavod za ribarstvo NR Srbije i Ribarsko gazdinstvo »Vojvodina« iz Novog Sada sa još nekoliko istaknutih ribarskih stručnjaka Srbije dali su inicijativu za organizovanje jednoga savetovanja svih zainteresovanih faktora u ribarstvu republike, da bi se na jednom takvom širokom forumu mogla pretesti veoma ozbiljna problematika ribarstva.

Akcioni odbor ovog prvog savetovanja ribarstva NR Srbije izvršio je opsežnu organizaciju ovog savetovanja, i još pre savetovanja, pripremio obiman materijal u vidu referata i koreferata o svim aktuelnim pitanjima ribarstva koja danas predstavljaju kočnicu daljem razvrtku te privredne grane. Ranije umnoženi referati poslani su svim učesnicima na studiranje 10 dana pre održavanja samoga savetovanja.

Savetovanje je održano u Novome Sadu 2., 3. i 4. marta 1955. godine u sali Izvršnoga veća AP Vojvodine. Na savetovanju su održani sledeći referati:

- 1) Značaj, uloga i važnost ribarske službe u NR Srbiji
- 2) Problemi u vezi ribarskog zakonodavstva NR Srbije
- 3) Stanje i problemi otvorenih voda u NR Srbiji
- 4) Stanje i problemi gajenja riba u ribnjacima NR Srbije
- 5) Problematika sportskog ribolova i smernice za njegov dalji razvoj u NR Srbiji
- 6) Uloga i značaj naučne službe na polju ribarstva
- 7) Stanje i problemi ribarske trgovine u NR Srbiji.

Prednje referate su održali drugovi Mika Ristić, ing. Jovan Mitrović, ing. Nikola Đisalov, Miodrag Stevanović, Uroš Kolarov i Danilo Pantić.

Savetovanju su prisustvovali pored predstavnika republičkog izvršnog veća, direktori Uprave za poljoprivredu Srbije i AP Vojvodine, predstavnici Poljoprivredne komore, predstavnici glavnog zadružnog saveza Srbije, Uprave za vodoprivredu i Instituta za vodoprivredu i još oko 150 delegata ribarskih preduzeća, ribarskih zadruga i predstavnika saveza i potsaveza sportskih ribolovaca NR Srbije. Kao gost na savetovanju je učestvovao i predstavnik ribarstva Narodne Republike Crne Gore drug ing. Đordžije Drecun, koji je na savetovanju bio veoma toplo primljen.

Na ovome savetovanju, koje je trajalo puna tri dana, temeljno su pretreseni svi problemi u ribarstvu NR Srbije, a naročita je pažnja bila obraćena na pitanja iz oblasti ribarske službe, unapređenja ribarske proizvodnje, problema ribarskog zadrugarstva, kao i problema sportskog ribolova i naučne službe ribarstva. Naročito treba podvući, da je savetovanje bilo na veoma visokom nivou, i da je diskusija bila stručna, konkretna i plodonosna. Na osnovu tako temeljne diskusije savetovanje je na kraju svoga zasedanja bilo u mogućnosti da donese opsežne, konkretne i pravilne zaključke, koji će — nadamo se — u vrlo kratkom vremenu biti sprovedeni u život, da bi se na taj način otklonile sve teškoće i problemi koji koče dalji razvrtak ribarstva u NR Srbiji.

Na ovom veoma dobro organizovanom savetovanju, koje treba da predstavlja prekretnicu u ribarstvu NR Srbije, doneseni su sledeći zaključci:

I

ORGANIZACIONA PITANJA RIBARSTVA NR SRBIJE

1) Organizovati stručno — upravnu — inspekcijску službu ribarstva Republike pri Upravi za poljoprivredu NR Srbije i Upravama za poljoprivredu Autonomnih jedinica. U okviru ovih službi organizovati jedinstvenu i dobro opremljenu ribarsku kontrolnu službu na svim ribolovnim vodama Republike.

2) U okviru ribarske službe u užoj Srbiji, AP Vojvodini i AKM Oblasti osnovati najnužniji broj ustanova sa samostalnim finansiranjem, koje će se isključivo baviti pitanjima unapređenja ribarstva po jednom dugogodišnjem perspektivnom planu, a

koje će imati na raspoloženju potrebne objekte i sredstva za efikasno i praktično vršenje službe u napređenja ribarstva.

3) U zajednicama komuna, gde je razvijen naročito privredni ribolov i ribarstvo uopšte, formirati ribarsku službu komune sa najmanje jednim stručnim ribarskim referentom.

4) Doneti najhitnije novi zakon o ribarstvu NR Srbije, jer je stari zakon o slatkovodnom ribarstvu iz 1949. godine u velikoj meri zastareo i sukobljava se sa propisima Ustavnog zakona. U novom zakonu i kroz nove zakonske propise naći pravo mesto ribarskoj službi.

II

NAČIN ISKORIŠĆAVANJA RIBOLOVNIH VODA

1) Sve ribolovne vode u NR Srbiji iskorišćavati putem ribolovnih područja i ribolovnih revira, koje smatrati ribarsko-biološkom i ekonomskom celinom. Pravo iskorišćavanja ribolovnih područja i ribolovnih revira trebaju vršiti isključivo:

a) Prioritetno ribarska privredna preduzeća i ribarska gazdinstva

b) Specijalizovane ribarske zadruge i ostale združne organizacije koje posluju po principima socijalističkog privređivanja

c) Samostalni ribari i to isključivo na ribolovnim područjima, koje gore pomenute privredne ribarske organizacije ne budu mogle iskorišćavati

d) Udruženja sportskih ribolovaca, njihov savez i potsavezi.

2) U cilju unapređenja ribarstva otvorenih voda NR Srbije, proglasiti one ribolovne vode i terene za plodišta riba koje bude predložila naučna služba ribarstva. Tim će vodama i terenima upravljati i rukovoditi isključivo samo ribarska služba Republike i Autonomnih jedinica.

3) Izrazito plodne poplavne terene i značajna ribolovna područja, pogodna za plodjenje i ishranu riba, proglasiti za rezervate ribarskog privrednog karaktera, koji će biti isključivo stavljeni na iskorišćavanje ribarskim privrednim preduzećima i ustanovama uz specijalan režim ribolova, zaštite i unapređenja ribarstva.

4) Posebno obrađenim i dokumentovanim elaboratom predložiti privrednim organima FNRJ, da se ribolovno područje Apatina, koje se nalazi i na teritoriji NR Hrvatske i na teritoriji NR Srbije održi u celini, da se proglasi rezervatom i da taj rezervat može iskorišćavati samo jedno dobro organizovano i savremeno opremljeno ribarsko-privredno preduzeće.

Isto tako obrazloženim i dokumentovanim elaboratom predložiti državnim privrednim organima NR Srbije, da se iskorišćavanje reke Dunava od ušća Dobranske reke do ušća reke Timok u Dunav proglasi za rezervat Acipenzerida i preda na isključivo iskorišćavanje Ribarskom gazdinstvu »Derdap« u Kladovu.

5) Iskorišćavanje nusprodukata ribarstva kao školjki, pijavica, rakova i žaba dozvoliti isključivo

ribarskim privrednim organizacijama, koje se bave proizvodnjom i ulovom riba na otvorenim i zatvorenim vodama i to pod stalnom kontrolom stručne ribarske službe.

Zakonskim propisima regulisati pitanje lova ovih nusprodukata, kao i odgovarajućim propisima zaštititi iste od neracionalnog i štetnog načina lova.

6) Sportskom ribolovu NR Srbije dozvoliti ribolov u svim otvorenim vodama i specijalno dodeljenim rezervatima (sem privrednih rezervata i ribljih plodišta), a sve ribolovne revire na manjim vodama isključivo predati na iskorišćavanje Udruženjima sportskih ribolovaca.

7) Najenergičnijim merama obezbediti izvršenje i poštovanje postojećih propisa o ribolovnim alatima, a minimalnoj veličini riba ispod koje se riba ne sme loviti, kao i o lovostaju za vreme plodjenja ekonomski važnih vrsta riba.

III

ZAŠTITA I UNAPREĐENJE RIBARSTVA

1) Obavezati kroz propise da se svi korisnici ribolovnih voda moraju strogo pridržavati svih zaštitnih mera (spasavanjem mlađa sa poplavnog terena, čašćenjem i produbljivanjem kanala itd.) na vodama koje su im dodeljene na iskorišćavanje.

2) U novom zakonu o ribarstvu NRS poštovati kaznene odredbe za kršenje propisa iz oblasti ribarstva, s tim da se prekršiocu mogu i krivično goniti.

3) U potpunosti obezbediti načelo da se bez saglasnosti naučno istraživačke službe i odobrenja upravne službe ribarstva ne može vršiti nikakvo poribljavanje, unošenje novih vrsta riba itd.

4) Uskladiti odmah zakonske propise iz oblasti ribarstva na čitavoj teritoriji FNRJ, a prvenstveno na graničnim rekama između republika.

5) Pored ostalih zadataka koje prima na sebe naučno-istraživačka služba Republike, naročito se stavljati u zadatak istoj, da detaljno ispita sve vrste rečnih školjki i da na osnovu istraživanja podnese konkretni predlog državnim organima za zaštitne mere i mere ispod kojih se pojedine vrste školjki ne smeju loviti.

6) Savetovanje je mišljenja da bi se ribarska naučno-istraživačka služba trebala da finansira iz republičkog budžeta, s tim da ribarske privredne organizacije i ostali zainteresovani faktori u ribarstvu daju određeni doprinos u budžet, odnosno u fond za naučno-istraživački rad.

7) U odnosu na ostale srodne privredne grane, u buduće regulisati sva sporna pitanja putem uzajamnih sporazuma.

8) U cilju uzdizanja stručnih kadrova u ribarstvu, organizovati uz pomoć Zavoda za ribarstvo sistematsko obučavanje postojećih mladih kadrova, a naročito obratiti pažnju na stručno uzdizanje radnika u ribarstvu, kao i doneti programe i odgovarajuće propise za sticanje stručnih kvalifikacija u ribarstvu.

9) Hitno proučiti sve probleme ribarskog zadrukarstva i putem Glavnog zadružnog saveza ne dozvoliti da se pod vidom zadrukarstva obavlja ribolov koji nema ničega zajedničkog sa socijalističkim zadružnim principima.

10) Novim zakonom o ribarstvu ne predviđati ograničenja, koja sada postoje u pogledu godina starosti ribara i ribolovaca u vezi pribavljanja dozvola za ribolov.

11) Hitno intervenirati kod nadležnih državnih privrednih organa da i ribarstvo otvorenih voda analogno morskome i jezerskom ribarstvu dobije regres za nabavku ribarskog materijala i pogonskog goriva.

IV

OSTALA PITANJA

1) U cilju što hitnijeg razvijanja ribarstva kao privredne grane u NR Srbiji, kao i u cilju koordinacije rada u privrednom ribarstvu odmah preduzeti mere i inicijativu za osnivanje udruženja ribarskih privrednih organizacija NR Srbije.

2) U cilju što hitnijeg i što intenzivnijeg una-

pređenja ribarske proizvodnje u Republici u toku 1955. g. održati opšte republičko savetovanje svih ribarskih stručnjaka, na kome isključivo tretirati pitanja iz savremenog načina iskorišćavanja ribolovnih voda, primene savremene ribolovne tehnike i savremenog načina uzgoja riba u ribnjacima.

*

Na ovom prvom savetovanju ribarstva NR Srbije nedvosmisleno je uočeno da postoje pune realne mogućnosti da dalji razvitak ribarstva kao privredne grane i prema tome još snažnijeg proširenja ribarske proizvodnje. Isto tako je uočeno, da se težnje ka daljem razvijanju i unapređenju ribarstva u Republici ne mogu ostvariti bez jedinstvene akcije svih zainteresovanih faktora u ribarstvu, a naročito ne bez ribarskih privrednih organizacija koje su nosioci ribarske proizvodnje. Otuda je na predlog i inicijativu Zavoda za ribarstvo NRS prihvaćena jednodušno i jednoglasno ideja o osnivanju udruženja ribarskih privrednih organizacija, koje će objedinivši na dobrovoljnoj bazi sve ribarske privredne organizacije u Republici krenuti punim zamahom ka unapređenju ribarstva i povećanju ribarske proizvodnje.

M. Ristić

Osnovano je udruženje ribarskih privrednih organizacija NR Srbije

Na osnovu odluka i zaključaka prvog savetovanja ribarstva NR Srbije, održanom početkom marta meseca ove godine, održana je na dan 25. aprila 1955. godine osnivačka skupština Udruženja ribarskih privrednih organizacija NR Srbije.

Osnivačka skupština Udruženja održana je u Novom Sadu u prisustvu delegata 14 ribarskih preduzeća, zadružnih organizacija i ribarskih ustanova. Na ovoj osnivačkoj skupštini ostvarena je težnja svih naših ribarskih privrednih organizacija i ribarskih ustanova, da na dobrovoljnoj bazi i u jedinstvenoj akciji, povedu ribarsku privredu NR Srbije novim putem.

Na toj skupštini prihvaćena su pravila udruženja i izabrani organi upravljanja udruženjem. Po pravilima udruženja cilj i zadatak udruženja je:

— Unapređenje ribarske privrede na teritoriji čitave Narodne Republike Srbije.

— Da proučava i predlaže mere za unapređenje ribarske privrede.

— Da saraduje s organima državne uprave, ribarske službe i svim ostalim privrednim i društvenim organizacijama u rešavanju privrednih problema svojih članova.

— Da uspostavi i produbi saradnju između svojih članova, kako na naučnom, tako i na polju praktične ribarske proizvodnje, a u cilju povećanja proizvodnje i podizanja produktivnosti rada.

— Da organizuje i pomaže saradnju između svojih članova i naučno-istraživačkih ribarskih ustanova u zemlji i inostranstvu.

— Da prikuplja informacije koje su od praktičnog i naučnog interesa i da ih redovno dostavlja u vidu biltena svojim članovima.

— Da daje mišljenja nadležnim državnim organima o predloženim zakonskim propisima, koji se odnose na delatnost članova Udruženja, kao i da predlaže donošenje propisa iz oblasti ribarstva i privrede uopšte koja je u vezi sa ribarstvom.

— Da prati i obaveštava nadležne organe o stanju ribarske proizvodnje kod svojih članova, da ukazuje na njihove slabosti i predlaže shodne mere.

— Da u saradnji s nadležnim organima i ribarskim ustanovama radi na planskom usavršavanju i izdizanju stručnih ribarskih kadrova zaposlenih kod svojih članova.

Na osnivačkoj skupštini odlučeno je da sedište Udruženja bude u Novom Sadu. Udruženje po svojim pravilima učlanjava se sa svim svojim članovima u Poljoprivrednu komoru NR Srbije.

Na osnivačkoj skupštini je utvrđen i doprinos članova Udruženju za njegov rad i delatnost. Po primljenom budžetu prihoda i rashoda udruženja za ovu godinu predviđen je iznos od 1,600.000 dinara koji će u potpunosti obezbediti normalno funkcionisanje aparata udruženja.

Udruženje po pravilima razvija svoju delatnost preko stručnih sekcija koje su stručni i savetodavni organi Upravnom odboru udruženja. Upravni odbor na svojoj prvoj sednici formirao je četiri sekcije i to: sekciju za ribolov na otvorenim vodama, sekciju za gajenje riba u ribnjacima, sekciju za